

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Disputationes De Deo Homine, Sive De Incarnatione Filii
Dei**

Hurtado de Mendoza, Pedro

Antverpiae, 1634

Sectio I. De perfectione nonnulla.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82720](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82720)

S. Thom.
q. 15. a. 1.

suppositi proprii non potest esse illa prioritas: ergo nec comparatione suppositi diuini subrogati pro connaturali. Nego antecedens. Video suppositum proprium non esse ingens primum; maxime si posset humanitas consistere absque supposito: at verò potest Deus expectare bona aut mala opera humanitatis, vt pro illis conferat suppositum, vt natura existat completa: si verò non operetur bene, illam relinquet absque supposito. Quòd si non potest absque illo consistere, illi tribuet aliud imperfectius. Si autem hoc etiam repugnet, non potest humanitas mereri proprium suppositum. At in nostro casu suppositum connaturale & vnio hypostatica sunt posteriores actionibus liberis; non quòd proprium suppositum cadat sub meritum, sed potius sub demeritum: expectat enim Deus operationes liberas, vt pro bonis det hypostaticam vnionem; pro malis autem suppositum connaturale. Quòd tunc habet rationem pœnæ, non ratione sui, sed ratione carentiæ vnionis hypostaticæ, quæ coniuncta est supposito connaturali.

§. 37. Terriò, quia omne peccatum esset in ea humanitate mortale: hoc autem est absurdum: ergo. Maior probatur: quia omne peccatum est impossibile cum vnione: ergo omne peccatum esset mortale. Probo consequentiam: quia omne peccatum excludens gratiam sanctificantem est mortale. Nego Maiorem. Ad probationem re-

spondeo, vnionem expelli peccato veniali non in ratione pœnæ, sed in ratione formæ pugnantis physice cum vnione. Non enim potuit decerni tanta pœna pro peccato: in quo Deus non displicet sibi tantum, vt pro illo vellet inferre tantam pœnam. Repugnantia autem oritur ex perfectione vnionis hypostaticæ, quæ sanctificat infinitè in omni genere. Et quemadmodum reatus ad pœnam est incompossibilis cum vnione propter huius perfectionem infinitam, & peccatum veniale pugnat cum visione beata non ratione sanctitatis, sed ratione felicitatis; ita pugnat peccatum veniale, & vnio, non ratione amicitie cum Deo, sed ratione specificæ vnionis. Vt autem peccatum sit mortale, opus est vt opponatur amicitie cum Deo vt sic; hoc autem non contingit in peccato veniali: licet enim ratione illius expelleretur vnio, non tamen gratia habitualis, quòd P. Monzeus disp. 9. c. 4. obseruat acurè. Confirmatur: quia si humanitas pro illo priori exerceret actum imperfectum, non posset toto eo instanti reali habere hypostaticam vnionem: quam disp. sequi. probabo esse impossibilem cum imperfectione: & tamen actus imperfectus non est malus, sed bonus: vt ibidem ostendam: ergo vnio hypostatica non expellitur peccato veniali in ratione pœnæ, sed ratione oppositionis ob excellentissimam perfectionem humanitatis.

DISPUTATIO LXI.

Vtrum Christus, vt homo, potuerit esse imperfectus?

SECTIO I. De perfectione nonnulla.
SECTIO II. Quæ sit perfectio Christianarum.
SECTIO III. Hæc auctoritate probantur.
SECTIO IV. Actuum moralium perfectio & imperfectio.

SECTIO V. Christus non potest esse imperfectus moraliter.
SECTIO VI. Opposita sententia.
SUBSECTIO I. Primum argumentum.
SUBSECTIO II. Secundum argumentum.

§. 1. **H**æc quæstio nexa est superiori. est enim de ratione sanctitatis non solum abstinere à peccato, sed etiam ab actibus imperfectis. Laudamus tria hominum genera. Primum, qui abstinent à peccato mortali, non tamen à venialibus: quos dicimus esse probos; sed illorum laudes non sunt puræ: quia sunt reprehensione digni. Secundum, qui abstinent à peccatis venialibus, quæ admittuntur datâ operâ, & cum aduertentia. hos magis laudamus, appellamusque sanctos. Tertium, qui non solum abstinent ab ijs peccatis, sed qui etiam frequenter meliora sequuntur, & quæ arbitrantur esse Deo gratiora. Quarimus vtrum Christus tum visione, tum vnione sit necessariò ad Deo gratiora semper adstrictus?

SECTIO I.

De perfectione nonnulla.

§. 2. **P**erfectio aut est physica, aut moralis. illa sequitur transcendentalem rationem entis, cum quo conuertitur: hæc comitatur actus liberos honestos, à quibus, quia mores constituunt, dicitur *moralis*: vt item dicitur *moralis malitia*, quæ comes est actuum liberorum turpium, qui sunt mali mores. Perfectio physica est aut in omni genere entis, siue absolute in ratione entis, qualis est per

quam aliquod ens ita constituitur, vt nihil ei desit in ratione entis: est enim perfectum vt sic, cui nihil deest, siue quod habet omnia bona quæ possunt haberi. Est ergo perfectum in ratione entis, cui in ea ratione nihil deest, siue quod habet omnia possibilia enti. Quo genere solus Deus est perfectus, cui insunt omnia bona possibilia enti: in quo reperitur omne bonum formaliter quidem aut eminenter. Si bonum est increatum, est in Deo formaliter, id est secundum proprium & specificum conceptum, vt omnipotentia, immensitas: si verò est bonum creatum, est quidem formaliter in creaturis; in Deo autem eminenter. Id est, non est in Deo secundum conceptum specificum; sed secundum alium

aliū vniuersaliorem seclusis imperfectionibus, & specificis, & genericis: nulla autem creatura est perfecta in ratione entis: singulæ enim multis implicantur imperfectionibus, nec assequuntur perfectionem Dei, quam nec habent formaliter, nec eminenter.

§. 3. Secundò, perfectio physica transcendentalis est in aliquo priuato genere entis, aut specie, quando in ea ratione nihil ei deest: homo est perfectus in genere animalis: quia in eo genere habet optimum conceptum, cuius illi nihil deest: nec enim est possibile aliud melius. Quod de perfectione substantiali est certum, de accidentaria verò non ita: sunt enim in brutis meliora interdum accidentia, quàm in hominibus. Visio Dei est perfecta in genere cognitionis creatæ: nulla enim potest esse melior, in qua sunt omnes perfectiones cognitionis creatæ, seclusis cæterarum imperfectionibus specificis: attingit enim Deum immediatè; creaturas autem in Deo. amor Dei est actus perfectus in ratione affectus creati propter rationem eamdem: at sunt imperfecti in modo in ratione entis: quia pendent ab alio, sed etiam in ratione actus vitalis: non enim habent omnem perfectionem possibilem actui vitali: actus enim Dei non solùm sunt ens à se, sed etiam substantia, in qua ratione nostris actus non conueniunt cum illis: quia sunt accidentia. Sunt igitur perfecti cum imperfectione. Huc spectat illa ratio perfectionis, quam S. Hieron. contra Pelagianos perfectionem imperfectam appellat. In specie item homo est perfectus, quando nulla deest illi perfectio possibilis homini. Ea ratione Christus homo fuit perfectus in ratione viri, Maria in ratione mulieris, quibus non deest perfectio possibilis naturaliter mari & feminæ speciei humanæ. Ea ratione actus misericordiæ est in sua specie perfectus, cui nihil deest intentionis aliarumque perfectionum possibilitium in ea specte.

§. 4. Perfectionem moralem dixi esse in actibus liberis honestis, in quibus reperitur bonitas consideranda bifariam. Altera transcendentalis conuertibilis cum ente: hæc communis est cum actu bono, actui indifferenti, & turpi. Voluntas enim rusticandi absque fine bono aut prauo est indifferens in genere moris, id est, nec bona, nec mala, nec digna laude, nec vituperatione. Odium autem Dei est malum in genere moris: at verò actus illi sunt transcendentaliter boni, & physicè Deo magis placent, quàm lux & color, quia physicè sunt in genere meliori. Hæc bonitas non appellatur perfectio moralis, sed potius in odio Dei est imperfectio, & malitia moralis.

§. 5. Altera perfectio in genere moris est conuenientia actus liberi, vel cum natura rationali, vt rationali; vel cum lege æterna Dei. vniuersim autem inconuenientia cum voluntate Dei. Hæc conuenientia libera aut est bonitas moralis, aut radix bonitatis. Hæc perfectio est fundamentum laudis & præmij. Bonitas transcendentalis odij Dei nec est fundamentum laudis, neque præmij, sed vituperationis atque supplicij. Qui distinguunt moralitatem ab actu bono, dicent perfectionem moralem & physicam realiter etiam esse distinctas; qui verò eas non distinguunt intrinsecè, dicent eas ratione distingui connotatione ad diuersa: quia bo-

Pet. Hurtado de Mendoza de Incarn. pars I.

nitas moralis connotat voluntatem Dei, cui placet ad laudem & præmium: bonitas autem transcendentalis non connotat formaliter nec laudem, nec præmium; malitia autem moralis connotat voluntatem Dei, cui displicet ad vituperationem, & pœnam.

SECTIO II.

Qua sit perfectio Christiana?

§. 6. PRæmitto doctrinam S. Thom. 2. 2. q. 184.

Ait Primò, tunc rem esse perfectam, quando assequitur finem, ad quem ex natura sua dirigitur: cum enim cuiusque rei perfectionem expendimus, oculos figimus in scopum, ad quem producit natura sua, vt ipse S. Thomas dixit 1. 2. q. 5. art. 1. Inde concludo, perfectionem naturæ intellectualis in via sitam esse in gratia sanctificante, qua coniungitur Deo, cuius amorem terminat, quemque amat aut actu, aut habitu: quæ quidem est vnio cum Deo vltimo fine. Perfectio autem patriæ insuper addit visionem Dei, qua fixè illi vnimur. Quo genere humanitas Christi adepta est maximam omnium perfectionem: habet enim physicam vnionem cum Deo radicem gratiæ habitualis, visionis, & amoris Dei. Hæc autem coniunctio gratiæ sanctificantis cum Deo est, quasi substantialis perfectio creaturæ: gratia enim sanctificans comparatur naturæ: in humanitate autem Christi est ea perfectio de genere substantiæ.

§. 7. Perfectio quasi accidentaria creaturæ est illius coniunctio cum Deo per actus honestos, quibus illum allicit ad laudem & præmium, si sunt in via, & liberi: ad quod hæc perfectio pendet à prima: actus enim sine gratia sanctificante nec Deum reddit amicum, nec creaturam dignam æterna vita. Hæc perfectio præcipuè reperitur in actibus charitatis, quibus Deo coniungimur immediatè per affectum, quo eum immediatè, & propter ipsum diligimus: in cæteris actibus minor est perfectio, quia nos Deo minùs coniungunt. Quod S. Thomas dixit 2. 2. q. 184. art. 1. S. Hieron. in Cant. dixit summam perfectionis esse in charitate: meliùs autem dixit Apostol. charitatem esse vinculum perfectionis.

§. 8. Est autem hæc viæ quadruplex perfectio. Prima tener locum infimum: est enim status gratiæ sanctificantis carens peccato mortali, sed non venialibus: hic autem status est perfectus, sed cum magna imperfectione: quia etsi per gratiam Deo coniungimur, multa tamen in nobis Deo displicent, nempe peccata venialia. Hunc statum Apostolus ad Hebr. 10. perfectum appellat: ait enim lege Mosaica nullum potuisse fieri perfectum, id est, iustum mortali peccato carentem, quod patet ex toto contextu, & expositione Lyrana perfectos explicante, id est, *mundatos à culpa, dignos gloria*. Hos non dicimus vulgò esse perfectos.

§. 9. S. Hieron. t. 5. in c. 2. Jeremiæ, ad hæc verba, *Et non dixerunt. Vbi est Dominus?* hæc ait: *Ex quo perspicuum est, non esse perfectionem in via, sed in fine viæ, & in mansione que sanctis in celestibus preparatur. Errostra igitur noua ex veteri hæresis suspicatur, hic perfectam esse*

P p 2 esse